

Forslag

til

Lov om oprettelse af »Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd« og »Statens teknisk-videnskabelige fond«.

Fremsat den 7. oktober 1959 af statsministeren.

§ 1. I samarbejde mellem statsministeriet og Akademiet for de tekniske videnskaber oprettes „Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd“ og „Statens teknisk-videnskabelige fond“.

§ 2. Forskningsrådet har til opgave at følge den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning med henblik på at fremme og samordne den danske indsats på disse områder til gavn for samfundet og dets erhverv. Rådet skal endvidere virke rådgivende og initiativtagende over for regeringen og offentlige myndigheder og kan rådgive andre i det omfang, disse måtte ønske det.

§ 3. Forskningsrådet består af 11 medlemmer.

Stk. 2. Statsministeren beskikker 3 medlemmer som direkte repræsentanter for staten samt 3 medlemmer efter indstilling fra henholdsvis Industrirådet, Landbrugsrådet og Arbejderbevægelsens erhvervsråd. Akademiet for de tekniske videnskaber vælger 5 medlemmer.

Stk. 3. Statens repræsentanter skal til behandlingen af en sag, der vedrører et fagministerium, som ikke er repræsenteret i rådet, tilkalde en repræsentant for det pågældende ministerium.

Stk. 4. Funktionstiden for samtlige medlemmer er 3 år. Genbeskikkelse og genvalg kan normalt kun finde sted for én periode. Ingen kan beskikkes eller vælges, som er fyldt 70 år.

Stk. 5. Rådet vælger selv sin formand blandt sine medlemmer.

Stk. 6. Til varetagelse af den daglige virksomhed ansætter rådet en direktør, der kan antage fornøden medhjælp.

Stk. 7. Udgifterne ved rådets virksomhed bevilges på de årlige finanslove.

§ 4. Forskningsrådet udarbejder vedtægter for sin virksomhed. Vedtægterne skal godkendes af statsministeren efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske videnskaber.

§ 5. Forskningsrådet afgiver årligt beretning til statsministeren.

Stk. 2. Til brug for sin virksomhed kan rådet indhente oplysninger hos de pågældende offentlige myndigheder.

§ 6. „Statens teknisk-videnskabelige fond“ har til opgave at støtte den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

Stk. 2. Midlerne til fondets virksomhed bevilges på de årlige finanslove.

Stk. 3. De nærmere bestemmelser om fondets bestyrelse, dets virksomhed og regnskabsafleggelse m. v. fastsættes efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske videnskaber ved kgl. anordning

§ 7. Denne lov træder i kraft den 1. januar 1960. Samtidig ophæves lov nr. 194 af 30. marts 1946 om oprettelse af et teknisk-videnskabeligt forskningsråd som ændret senest ved lov nr. 38 af 20. februar 1958. Det i § 6 omhandlede fond påbegynder dog først sin virksomhed den 1. april 1960.

Stk. 2. Såfremt der ved lovens ikrafttræden ikke fuldt ud måtte være disponeret over de midler, som ved finansloven for finansåret 1959-60 er tillagt det ved lov nr. 194 af 30. marts 1946 oprettede teknisk-

videnskabelige forskningsråd, administreres disse midler dog i den resterende del af finansåret 1959-60 af det nævnte forskningsråd.

Stk. 3. Loven vil være at optage til revision i folketingsåret 1963-64.

Bemærkninger til lovforslaget.

Et tilsvarende forslag blev af statsministeren fremsat i folketinget den 13. maj 1959. Fremsættelsen findes i Folketingstidende sp. 4643. Forslaget blev i folketinget underkastet 1. behandling (se tidenden sp. 4999) og henvist til et udvalg, men nåede ikke at blive underkastet 2. behandling inden folketingsårets slutning. Lovforslaget genfremsættes uændret, idet dog visse ikrafttrædelsestidspunkter har måttet ændres på grund af tidspunktet for genfremsættelsen.

Til lovforslaget skal gøres følgende bemærkninger:

Ved lov nr. 194 af 30. marts 1946 bemyndigedes statsministeren til at lade staten medvirke til, at der under Akademiet for de tekniske videnskaber oprettes et teknisk-videnskabeligt forskningsråd. Forskningsrådets opgave skulle være at medvirke til fremme og samordning af den teknisk-videnskabelige og erhvervsøkonomiske forskning til gavn for dansk erhvervsvirksomhed. Ved loven blev der stillet et beløb på 250 000 kr. årligt til rådighed for forskningsrådet til gennemførelse af forskningsopgaver og 100 000 kr. årligt til uddeling af stipendier på mindst 5 000 kr. til unge videnskabsmænds uddannelse med teknisk-videnskabelig forskning for øje. Begge beløb er i tidens løb forhøjet og udgør for indeværende finansår 1 mill. kr. til forskningsopgaver og 240 000 kr. til stipendier.

Forskningsrådet har bistået ved fordelingen af omkring 50 mill. kr. til forskningsopgaver, navnlig midler hidrørende fra Marshallhjælpen.

Ud fra ønsket om at effektivisere rådets arbejde, navnlig med henblik på at samordne den danske indsats på det teknisk-videnskabelige forskningsområde, har regeringen taget spørgsmålet om ændringer i den gældende lovgivning op til overvejelse. I forståelse med statsministeriet har Det teknisk-videnskabelige forskningsråd og Akademiet for de tekniske videnskaber drøftet hvilke ændringer i den eksisterende lovgivning, der måtte anses for fornødne, og rådet og akademiet har derefter foreslået, at rådets hidtidige virksomhed med uddeling af stipendier og støtte til forskningsopgaver udskilles fra rådets almindelige virksomhed og henlægges til en fond, Statens teknisk-videnskabelige fond, der

foreslås organiseret på samme måde som Statens almindelige videnskabsfond, jfr. lov nr. 215 af 7. juni 1952. Herefter skulle forskningsrådet kunne koncentrere sig om den vigtige opgave at følge den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning med henblik på at fremme og at samordne den danske indsats på disse områder til gavn for samfundet og dets erhverv. Rådet skal endvidere virke rådgivende og initiativtagende over for regeringen og offentlige myndigheder og kan rådgive andre i det omfang, disse måtte ønske det.

Idet man henviser til den som bilag 1 a optagne skrivelse af 24. februar 1959 fra Akademiet for de tekniske videnskaber og Det teknisk-videnskabelige forskningsråd til statsministeriet, skal man bemærke, at regeringen for sit vedkommende har kunnet tiltræde akademiets og forskningsrådets indstilling. Nærværende lovforslag svarer til det af Akademiet for de tekniske videnskaber og Det teknisk-videnskabelige forskningsråd udarbejdede udkast, idet dog regeringen har fundet det ønskeligt, at staten direkte får 3 repræsentanter. Herved vil der kunne udpeges dels et medlem med særlig indsigt i den økonomiske politik, dels to medlemmer som repræsentanter for de i forskningen særlig interesserede ministerier. Den foreslåede ændring af Det teknisk-videnskabelige forskningsråd indebærer ingen forandring i de bestående forskningsinstitutioners stilling, hverken administrativt eller bevillingsmæssigt. Uden for rådets område vil falde pædagogisk, sociologisk og hygiejnisk virksomhed, f. eks. den af socialforskningsinstituttet udøvede virksomhed og sådanne opgaver under statens byggeforskningsinstitut og andre institutioner, som ikke har direkte tilknytning til den teknisk-videnskabelige og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

For så vidt angår det som bilag 1 c optrykte udkast til kgl. anordning om Statens teknisk-videnskabelige fond skal bemærkes, at regeringen bortset fra enkelte uvæsentlige ændringer kan godkende dette udkast.

Det findes naturligt at tage spørgsmålet om revision af loven op efter en passende periode.

AKADEMIET FOR DE TEKNISKE
VIDENSKABER

Bilag 1 a.

24. februar 1959.

*Til statsministeriet, Slotsholmsgade 10, K.***Vedrørende ændring af loven om et teknisk-videnskabeligt forskningsråd.**

I statsministerens redegørelse til folketinget i tingets møde den 7. oktober 1958 udtaltes det, at regeringen overvejer en ændring af loven om Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd. Statsministeren udtalte, at hensigten hermed var at skabe bedre muligheder for, at dansk erhvervsliv udnytter resultaterne af den moderne teknisk-videnskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

På grundlag af denne udtalelse og i forståelse med statsministeriet er det i Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd og i Akademiet for de tekniske Videnskaber drøftet, hvilke ændringer i den eksisterende lovgivning der må anses for fornødne til at opfylde de i statsministerens redegørelse nævnte formål, og rådet og akademiet skal i så henseende anføre følgende:

Ved lov nr. 194 af 30. marts 1946 om oprettelse af et teknisk-videnskabeligt forskningsråd bemyndigedes statsministeren til at lade staten medvirke til, at der under Akademiet for de tekniske Videnskaber oprettes et teknisk-videnskabeligt forskningsråd. Rådet består af 14 medlemmer, dels præsidenten for Akademiet for de tekniske Videnskaber som formand, dels formændene for akademiets 8 grupper, endvidere 2 direkte repræsentanter for staten og endelig 3 af statsministeren efter indstilling fra henholdsvis Industrirådet, Landbrugsrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd beskikkede medlemmer. Til støtte for forskningsrådet er nedsat et repræsentantskab på 28 medlemmer, repræsenterende videnskab, erhverv og visse landsorganisationer.

Rådets opgave er dels at medvirke til fremme og samordning af den teknisk-videnskabelige og erhvervsøkonomiske forskning til gavn for dansk erhvervsvirk-

somhed, dels ved uddeling af stipendier at sikre fortsættelsen af unge videnskabsmænds uddannelse med teknisk-videnskabelig forskning for øje.

Som senest ændret ved lov nr. 38 af 20. februar 1958 er der til forskningsopgaver stillet „indtil 1 000 000 kr.“ til rådighed for rådet, medens der til stipendier er stillet indtil 100 000 kr. til rådighed. Man skal i denne forbindelse henvise til forskningsrådets henvendelse til statsministeriet om, at forskningsbevillingen i finansåret 1958-59 forhøjes fra 600 000 kr. til 800 000 kr. og i finansåret 1959-60 til 1 000 000 kr., samt om at stipendiebevillingen fra finansåret 1959-60 forhøjes med 140 000 kr. til 240 000 kr.

Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd har hovedsagelig beskæftiget sig med af det ved de årlige finanslove bevilgede beløb at støtte konkrete forskningsopgaver og uddele stipendier, men har derudover i enkelte tilfælde virket som rådgiver for staten. Ved fordelingen af de 46 mill. kr., som af Marshallmidlerne og det i 1946-47 fra Den Internationale Bank opnåede lån blev stillet til rådighed for forskningen, har rådet således gennemgået alle ansøgninger og afgivet indstilling om fordelingen.

Den teknisk-videnskabelige forsknings- og udviklingsvirksomhed er blevet af stadig stigende betydning for erhvervslivets muligheder for at hævde sig i den internationale konkurrence og dermed for samfundets velstand som helhed. I erkendelse heraf er der af de store nationer stillet meget betydelige beløb til rådighed for denne forskning, og også i de mindre lande som Norge, Holland og Danmark har man søgt i samarbejde mellem staten og erhvervslivet at støtte forskningen i videst mulige omfang.

I Danmark ydes således statsstøtte såvel direkte til forskningen som ved oprettelse af fonds — f. eks. Statens almindelige Videnskabsfond — og ved driften af institutioner som Statens Byggeforskningsinstitut, Statsprøveanstalten, Statens Vitaminlaboratorium, Atomenergikommissionen m. fl.

Fra erhvervslivets side støttes forskningen bl. a. derved, at brancher eller en kreds af virksomheder slutter sig sammen om driften af et institut eller laboratorium. Under Akademiet for de tekniske Videnskaber er der således siden akademiets oprettelse i 1937 etableret 17 sådanne institutter med støtte fra erhvervslivet.

For så godt som muligt at sikre den påkrævede og mest hensigtsmæssige udbygning af dansk teknisk-videnskabelig og erhvervsøkonomisk forskning, for at forøge mulighederne for at dansk erhvervsliv kan udnytte dennes resultater, og for tillige at opnå en fra alle sider ønsket samordning af forskningen, finder Akademiet for de tekniske Videnskaber og Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd på grundlag af de i rådet indvundne erfaringer, at der bør skabes et Danmarks teknisk-videnskabelige forskningsråd, som kan virke som rådgiver for staten og andre i henseende til de her berørte forskningsopgaver og deres samordning. Dette forskningsråd foreslås oprettet i samarbejde med Akademiet for de tekniske Videnskaber, der som erhvervslivets samlende organ på forskningsområdet vil kunne formidle og øge samarbejdet mellem staten og erhvervslivet.

Den planlæggende og rådgivende virksomhed vedrørende fremme, samordning og udnyttelse af den teknisk-videnskabelige og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning vil i den kommende tid med den hurtige tekniske udvikling, der må forventes, afgive et så betydeligt arbejdsstof, at rådet hovedsageligt bør have dette som virkefelt. En sådan ordning synes også at være formålstjenlig, når henses til det stadigt voksende samarbejde på tværs af landegrænserne.

Det foreslåede forskningsråd vil udøve sin virksomhed ved at afgive indstilling til regeringen og andre offentlige myndigheder om forskningens fremme og samordning og vil kun i ganske særlige tilfælde kunne disponere over midler til forskning. Denne

side af det hidtidige forskningsråds opgaver foreslås i overensstemmelse hermed henlagt til et „Statens teknisk-videnskabeligt Fond“, der foreslås organiseret i lighed med „Statens almindelige Videnskabsfond“, og som får til opgave at yde støtte til dansk teknisk-videnskabelig og den dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

Til gennemførelse af de i det foregående nævnte ændringer har akademiet og rådet udarbejdet vedlagte udkast til forslag til lov om oprettelse af „Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd“ og „Statens teknisk-videnskabelige Fond“ samt vedlagte udkast til kgl. anordning om „Statens teknisk-videnskabelige Fond“.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser skal man gøre følgende bemærkninger:

Til § 2.

Til forskningsrådets område henregnes den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forsknings- og udviklingsvirksomhed. Forskningsrådet skal følge virksomheden inden for dette område i såvel ind- som udlandet og skal endvidere virke planlæggende og rådgivende over for regeringen, ligesom rådet skal høres af ministerierne i alle sager, hvor statens støtte påkaldes til opgaver inden for rådets område.

Forskningsrådet bør på eget initiativ over for regeringen kunne rejse sager om ønskeligheden af optagelse af nye forskningsopgaver eller oprettelse af nye forskningsinstitutioner for derved at sikre den for samfundet og dets erhvervsliv mest hensigtsmæssige udbygning af såvel grundforskning som anvendt forskning og udviklingsvirksomhed. Det vil være ønskeligt, om forskningsrådet tillige kunne tilrettelægge varetagelsen af Danmarks repræsentation i samarbejdet med internationale organisationer, der er interesseret i forskning inden for rådets område, og med udenlandske centrale forskningsorganisationer, forskningsråd m. v.

Forskningsrådet skal endvidere virke for forståelsen af forsknings- og udviklingsvirksomhedens betydning for det danske samfund og desuden støtte fremskaffelsen og udnyttelsen af danske og udenlandske

forsknings- og udviklingsresultater, f. eks. gennem studierejser, møder, kurser og anden form for oplysningsvirksomhed.

Forskningsrådet kan ved nedsættelse af udvalg — i samarbejde med Akademiet for de tekniske Videnskaber — ved tilkaldelse af sagkyndige og på basis af fremlagte forskningsberetninger etc. tage initiativ til undersøgelser og bearbejdning af nye forskningsområder.

Forskningsrådet skal i øvrigt ikke selv drive forskningsvirksomhed, men skal normalt udøve sin virksomhed ved udarbejdelsen af indstillinger til regeringen og offentlige myndigheder samt ved rådgivning over for andre, der måtte ønske det.

Til § 3.

Den foreslåede sammensætning af rådet svarer til det hidtidige råds bortset fra at Akademiet for de tekniske Videnskaber efter forslaget kun skal vælge 5 medlemmer i stedet for som hidtil 9 medlemmer, ligesom statens faste repræsentation begrænses til ét medlem, som dog bør have adgang til at tilkalde en repræsentant for det ministerium, hvorunder en verserende sag henhører. Endvidere er akademiets præsident ifølge forslaget ikke som hidtil født formand for rådet. Med et medlemstal på 9 skulle rådet på den ene side kunne blive et handlekraftigt organ, på den anden side inden for sin egen kreds rumme en omfattende teknisk og organisatorisk sagkundskab.

Selv om det må anses for ønskeligt, at ingen kan genvælges eller genbeskikkes for mere end én periode, har man ment at burde åbne adgang for i ganske særlige tilfælde at kunne fravige denne hovedregel.

Rådets medlemmer, der efter akademiets og forskningsrådets opfattelse ikke bør føle sig forpligtet til ene at varetage interesserne hos den organisation eller institution, som har udpeget dem, bør have indsigt i og forståelse for forskningens betydning for samfundet og dets erhvervsliv som helhed.

Til at bistå rådet og udføre det daglige arbejde bør etableres et sekretariat med en direktør som leder. Da det bestående sekretariat for Akademiet for de tekniske Videnskaber i mange tilfælde vil beskæftige sig med problemer, som vil være af interesse for rådet, vil det formentlig være hensigtsmæssigt at etablere et snævert samarbejde,

eventuelt kontorfællesskab, mellem de to sekretariater.

I rådets udgifter, der bør bevilges ved de årlige finanslove, vil indgå udgifter til sekretariatets drift — lønninger til direktør, 2 medarbejdere med uddannelse f. eks. som civilingeniører eller økonomer og 2—4 kontormedhjælpere — til afholdelse af møder, undersøgelser i ind- og udland, tilkaldelse af udenlandske sagkyndige, offentliggørelser m. v. Rådet vil som nævnt søge forskningen finansieret ad sædvanlig bevillingsvej, gennem et af statens fonds eller på anden måde. Dog bør rådet, jfr. nedenfor, have mulighed for af en begrænset rammebevilling i ganske særlige tilfælde at yde støtte til iværksættelse af forskningsopgaver, som af rådet anses for særligt presserende. Endelig vil man finde det rimeligt, om der, under hensyn til de betydningsfulde opgaver rådet skal løse, tillægges rådets formand og medlemmer et passende mindre honorar.

Udgifterne vil formentlig — når rådet er organiseret og i fuld virksomhed — andrage ca. 400 000 kr. årlig. Beløbet kan på indeværende tidspunkt opgøres således:

Lønnen til en fuldt beskæftiget, højt kvalificeret kontraktansat direktør og daglig leder vil formentlig ikke kunne ansættes til under 50 000 kr. Til 2 overenskomstlønnede civilingeniører vil udgiften andrage ca. 50 000 kr., og til overenskomstlønnet kontormedhjælp vil medgå 40—50 000 kr.

Kontorholdsudgifterne anslås at ville andrage 40 000 kr., medens de rådets formand og medlemmer tillagte honorarer passende findes at burde ansættes til henholdsvis 2 400 kr. og 1 800 kr. + sædvanligt honorartillæg, d. v. s. for hele rådet i alt ca. 36 000 kr.

Endvidere bør rådet have muligheder for at tilkalde sagkyndige fra udlandet og at vederlægge sådanne sagkyndige for deres bistand. Hertil vil anslået kunne medgå et beløb af omkring 30 000 kr. Endelig bør der til afholdelse af møder, til undersøgelser i ind- og udland af forskningsarbejde og -resultater, til offentliggørelser samt til støtte af forskningsopgaver i ganske presserende tilfælde, jfr. foran, afsættes et beløb, der formentlig bør være 100—150 000 kr. Rådets samlede udgifter vil således andrage et beløb af ca. 400 000 kr. årlig. Da opbyg-

ningen af sekretariatets medarbejderstab vil tage en vis tid, må det antages, at der for finansåret 1959-60 bør stilles ca. 200 000 kr. til rådighed, og for finansåret 1960-61 ca. 300 000 kr.

Til § 4.

Til vedtægterne for rådet vil man vende tilbage, såfremt lovforslaget måtte blive vedtaget.

Til § 5.

I den beretning, som man finder, at rådet årlig bør aflægge om sin virksomhed, bør indeholdes en oversigt, der i store træk gør rede for planerne for anvendelsen af statslige midler til forsknings- og udviklingsvirksomhed inden for rådets område i det kommende finansår og for anvendelsen i det forløbne finansår af midler til tilsvarende formål.

Til § 6.

Som anført vil man finde det rettest, om det nuværende forskningsråds opgaver med hensyn til den normale fordeling af midler til forskningsopgaver og stipendiemidler overgår til „Statens teknisk-videnskabelige Fond“.

I overensstemmelse hermed har akademiet og rådet udarbejdet vedlagte udkast til kongelig anordning om dette fond, hvis styrelse foreslås opbygget analogt med styrelsen af Statens almindelige Videnskabsfond, således at en meget alsidig sagkundskab kan medvirke ved bedømmelsen af ansøgninger om støtte til konkrete forskningsopgaver.

Idet man i øvrigt henviser til udkastet til den omhandlede anordning, skal man med hensyn til størrelsen af de midler, der bør henlægges til fondet, bemærke følgende:

Som det foran har været anført, har forskningsrådet til forskningsopgaver ved finanslov for finansåret 1958-59 modtaget et beløb af 600 000 kr., medens man har andraget om en tillægsbevilling på 200 000 kr. For finansåret 1959-60 har man søgt et beløb af 1 000 000 kr. Fra 1946 til og

med finansåret 1958-59 har rådet tillige haft en årlig bevilling på 100 000 kr. til ét-årige stipendier og til rejselegater til unge kandidaters videre uddannelse ved deltagelse i teknisk-videnskabeligt forskningsarbejde. For finansåret 1959-60 har rådet søgt sidstnævnte bevilling forhøjet fra 100 000 kr. til 240 000 kr.

Med bemærkning, at man ved fordelingen af såvel støtte til forskningen som tildeling af kandidatstipendier stedse har tilstræbt en koordinering af statslige og private bidrag, skal man henstille, at der til fondet fra finansåret 1960-61 henlægges en årlig sum af 1 240 000 kr.

Til § 7.

Det foreslåede forskningsråds virksomhed bør påbegyndes allerede fra 1. april 1959 at regne.

De på forslag til finansloven for finansåret 1959-60 søgte bevillinger til det nuværende teknisk-videnskabelige forskningsråd, i alt 1 240 000 kr., foreslås dog for det pågældende finansår administreret af det nuværende forskningsråd, som allerede på indeværende tidspunkt har modtaget og drøftet ansøgninger vedrørende de omhandlede bevillinger. For så vidt angår denne del af det nuværende råds virksomhed foreslås derfor lov nr. 194 af 30. marts 1946 om oprettelse af et teknisk-videnskabeligt forskningsråd som ændret senest ved lov nr. 38 af 20. februar 1958 opretholdt, medens den omhandlede lov i øvrigt ophæves fra 1. april 1959 at regne. Det nuværende forskningsråd bør således aflægge regnskab efter de hidtil gældende regler til og med finansåret 1959-60, hvorefter dets virksomhed overgår til „Statens teknisk-videnskabelige Fond“.

Under henvisning til foranstående skal Det teknisk-videnskabelige Forskningsråd og Akademiet for de tekniske Videnskaber tillade sig at henstille til statsministeriet, at den foreslåede ændring søges gennemført, så snart det måtte være muligt.

På akademiets og forskningsrådets vegne

J. L. Mansa.

(sign.)

AKADEMIET FOR DE TEKNISKE
VIDENSKABER

Bilag 1 b.

23. februar 1959.

Udkast til forslag til lov om oprettelse af »Danmarks teknisk-videnskabelige
Forskningsråd« og »Statens teknisk-videnskabelige Fond«.

§ 1. I samarbejde mellem statsministeriet og Akademiet for de tekniske Videnskaber oprettes „Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd“ og „Statens teknisk-videnskabelige Fond“.

§ 2. Forskningsrådet har til opgave at følge den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning med henblik på at fremme og samordne den danske indsats på disse områder til gavn for samfundet og dets erhverv. Rådet skal endvidere virke rådgivende og initiativtagende over for regeringen og offentlige myndigheder og kan rådgive andre i det omfang, disse måtte ønske det.

§ 3. Forskningsrådet består af 9 medlemmer.

Stk. 2. Statsministeren beskikker et medlem som direkte repræsentant for staten samt 3 medlemmer efter indstilling fra henholdsvis Industrirådet, Landbrugsrådet og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Akademiet for de tekniske Videnskaber vælger 5 medlemmer.

Stk. 3. Statens repræsentant skal til behandlingen af en sag, der vedrører et fagministerium, tilkalde en repræsentant for dette.

Stk. 4. Funktionstiden for samtlige medlemmer er 3 år. Genbeskikkelse og genvalg kan normalt kun finde sted for én periode. Ingen kan beskikkes eller vælges, som er fyldt 70 år.

Stk. 5. Rådet vælger selv sin formand blandt sine medlemmer.

Stk. 6. Til varetagelse af den daglige virksomhed ansætter rådet en direktør, der kan antage fornøden medhjælp.

Stk. 7. Udgifterne ved rådets virksomhed bevilges på de årlige finanslove.

§ 4. Forskningsrådet udarbejder vedtægter for sin virksomhed. Vedtægterne skal godkendes af statsministeren efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske Videnskaber.

§ 5. Forskningsrådet afgiver årligt beretning til statsministeren.

Stk. 2. Til brug for sin virksomhed kan rådet indhente oplysninger hos de pågældende offentlige myndigheder.

§ 6. Statens teknisk-videnskabelige Fond har til opgave at støtte den teknisk og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

Stk. 2. Midlerne til fondets virksomhed bevilges på de årlige finanslove. Hvad der ikke måtte være forbrugt i et finansår, overføres til senere anvendelse.

Stk. 3. De nærmere bestemmelser om fondets bestyrelse, dets virksomhed og regnskabsaflæggelse m. v. fastsættes efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske Videnskaber ved kgl. anordning.

§ 7. Denne lov har virkning fra 1. april 1959. Det i § 6 omhandlede fond påbegynder dog først sin virksomhed den 1. april 1960. I tiden 1. april 1959 til 31. marts 1960 varetages de opgaver, der i henhold til § 6 er henlagt til „Statens teknisk-videnskabelige Fond“, af det ved lov nr. 194 af 30. marts 1946 om oprettelse af et teknisk-videnskabeligt forskningsråd som ændret senest ved lov nr. 38 af 20. februar 1958 oprettede forskningsråd, hvis vedtægter i så henseende tillige opretholdes for den pågældende periode. Lov nr. 194 af 30. marts 1946 med senere ændringer ophæves med de af det foregående for perioden 1. april 1959—31. marts 1960 følgende undtagelser.

AKADEMIET FOR DE TEKNISKE
VIDENSKABER

Bilag 1 c.

23. februar 1959.

Udkast til kongelig anordning om »Statens teknisk-videnskabelige Fond«.

§ 1. Statens teknisk-videnskabelige Fond har til opgave at støtte den tekniske og dertil knyttede naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske forskning.

§ 2. Fondets midler anvendes som hjælp til gennemførelsen af forskningsarbejder, som forventes afsluttet inden for et begrænset tidsrum, og som ikke kan fremmes ved den pågældende institutions, virksomheds eller persons egne midler.

Stk. 2. Af fondets midler kan der navnlig ydes støtte til følgende formål:

- a) Gennemførelse af forskningsarbejder.
- b) Anskaffelse af specialapparatur.
- c) Vederlag til assistance.
- d) Personlig støtte til forskere, der for kortere tid har behov for en aflastning for at kunne koncentrere sig om gennemførelsen af et forskningsarbejde.
- e) Stipendier til unge forskeres videregående uddannelse.
- f) Publikation af videnskabelige arbejder samt fremskaffelse af og oplysning om danske og udenlandske forskningsresultater.

Stk. 3. Fondet støtter forskningen på grundlag af ansøgninger indsendt fra institutioner, virksomheder eller enkeltpersoner. Det tilkommer ikke fondets administration at give anvisning på særlige forskningsopgaver.

§ 3. Fondets bestyrelse består af formændene for de i § 5 nævnte kommissioner samt en repræsentant for statsministeriet.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger selv blandt sine medlemmer en formand. Valget sker for et år ad gangen med mulighed for genvalg.

§ 4. Bestyrelsen træffer efter indstilling fra de i § 5 nævnte kommissioner afgørelse af de til fondet indkomne ansøgninger og fastlægger retningslinjer for kommissionernes arbejde. Den drøfter og tager stilling til spørgsmål, der har betydning for alle kommissionerne eller for fondet som helhed.

Stk. 2. Bestyrelsen kan efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske Videnskaber gøre indstilling til statsministeriet om ændringer i de ved nærværende anordning givne bestemmelser.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter sin egen og kommissionernes forretningsorden, der dog efter indhentet erklæring fra Akademiet for de tekniske Videnskaber vil være at godkende af statsministeriet.

§ 5. Til behandling og afgivelse af indstilling vedrørende de til fondet indkomne ansøgninger nedsættes følgende 8 kommissioner, som hver skal repræsentere sit fagområde, og hvis medlemmer skal være personer med videnskabelig indsigt:

1. Kommissionen for de tekniske hjælpe- og grænsevidenskaber.

- 1 medlem udpeget af Århus universitets naturvidenskabelige fakultet og Københavns universitets matematisk-naturvidenskabelige fakultet i forening.
- 2 medlemmer udpegede af gruppe 1 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 2 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles fagråd for de almene videnskaber.
- 1 medlem udpeget af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles lærerforsamling.

2. Kommissionen for den kemiske ingeniørvidenskab.

- 2 medlemmer udpegede af gruppe 2 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.

- 1 medlem udpeget af Danmarks farmaceutiske Højskole.
- 2 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles fagråd for den kemiske ingeniørvidenskab.
- 1 medlem udpeget af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles lærerforsamling.

3. Kommissionen for den maskintekniske ingeniørvidenskab.

- 3 medlemmer udpegede af gruppe 3 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 3 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles fagråd for den maskintekniske ingeniørvidenskab.

4. Kommissionen for den bygningstekniske ingeniørvidenskab.

- 3 medlemmer udpegede af gruppe 4 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 3 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles fagråd for den bygnings-tekniske ingeniørvidenskab.

5. Kommissionen for den elektrotekniske ingeniørvidenskab.

- 3 medlemmer udpegede af gruppe 5 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 3 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles fagråd for den elektrotekniske ingeniørvidenskab.

6. Kommissionen for jordbrugets industrier.

- 2 medlemmer udpegede af gruppe 6 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 2 medlemmer udpegede af Danmarks tekniske Højskoles lærerråd.
- 2 medlemmer udpegede af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles lærerforsamling.

7. Kommissionen for erhvervsøkonomi.

- 1 medlem udpeget af Århus universitets økonomiske og juridiske fakultet.
- 1 medlem udpeget af gruppe 7 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 1 medlem udpeget af Danmarks tekniske Højskoles lærerråd.
- 1 medlem udpeget af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles lærerforsamling.
- 1 medlem udpeget af Handelshøjskolen i København.
- 1 medlem udpeget af Københavns universitets rets- og statsvidenskabelige fakultet.

5 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

8. Kommissionen for biologi og hygiejne.

- 1 medlem udpeget af Århus universitets lægevidenskabelige fakultet.
- 2 medlemmer udpegede af gruppe 8 i Akademiet for de tekniske Videnskaber.
- 1 medlem udpeget af Danmarks tekniske Højskoles lærerråd.
- 1 medlem udpeget af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles lærerforsamling.
- 1 medlem udpeget af Københavns universitets lægevidenskabelige fakultet.

Kommissionerne behandler hver for sig de anliggender, der vedrører forskningsopgaver, som naturligt hører under deres områder.

§ 6. Medlemmerne af de i § 5 omhandlede kommissioner vælges for en periode af 3 år med mulighed for genvalg, dog ikke ud over en yderligere 3 års periode. Hvert år — første gang et år efter kommissionernes nedsættelse — afgår 2 medlemmer af hver af kommissionerne. Afgangens sker i en rækkefølge, der er angivet én gang for alle ved lodtrækning, som foretages straks efter kommissionernes første sammentræden.

Stk. 2. Afgår et medlem inden udløbet af sin valgperiode, foretages nyvalg kun for den resterende del af perioden. Den herved valgte kan genvælges for 2 valgperioder.

Stk. 3. Hvis et medlem midlertidigt, men for længere tid, ikke kan deltage i kommissionens arbejde, kan den institution, der har udpeget ham, udpege en suppleant.

Stk. 4. Hver af kommissionerne vælger en formand blandt sine medlemmer. Valget sker for 1 år ad gangen med mulighed for genvalg.

Stk. 5. Til kommissionerne kan ingen vælges eller genvælges, der er fyldt 70 år.

§ 7. I tilfælde af at en ansøgning berører 2 eller flere kommissioners områder, aftales det mellem de pågældende formænd, om sagen skal behandles i fællesskab, eller om den skal behandles af en af kommissionerne alene, eventuelt under medvirken af delegerede fra den eller de pågældende andre kommissioner. Kan enighed ikke opnås, afgøres sagen af bestyrelsen.

§ 8. Bevillinger gives én gang for alle eller for et åremål.

§ 9. Fondets sekretariatsforretninger varetages af sekretariatet for Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd.

§ 10. Bevillinger gives efter ansøgning, der stiles til bestyrelsen og indsendes til fondets sekretariat.

§ 11. Fondets bestyrelse fastsætter retningslinjer for ydelse af støtte herunder vedrørende offentliggørelse af de ved hjælp af bevillingen vundne resultater og for bevillingsmodtagerens regnskabsaflæggelse.

§ 12. Det påhviler bestyrelsen at holde sig i stadig og nær kontakt med andre fonds og institutioner, der yder støtte til videnskabelige arbejder, med henblik på at sikre en koordinering mellem de pågældende institutioners og „Statens teknisk-videnskabelige Fond“s virksomhed.

§ 13. Hvad der inden for et regnskabsår ikke måtte blive brugt af det fondet til fremme af dets formål tillagte rådighedsbeløb, henlægges under fondets bestyrelse til senere anvendelse.

§ 14. Om fondets virksomhed afgiver bestyrelsen en årlig beretning til statsministeriet. Bestyrelsen drager i øvrigt omsorg for, at eksemplarer af beretningen tilstilles andre ministerier og institutioner, som skønnes at have interesse i at blive gjort bekendt med beretningen.

§ 15. Fondets regnskabsår følger finansåret.

Stk. 2. Det påhviler bestyrelsen hvert år inden 15. maj til statsministeriet at indsende regnskab for det foregående regnskabsår forsynet med påtegning om, at det er revideret af en af Akademiet for de tekniske Videnskaber udpeget, af statsministeriet godkendt statsautoriseret revisor.